

Destigmatiserend handelen in de GGZ

Hoe helpt destigmatiserend handelen in de GGZ voor het ervaren van gelijkwaardigheid en inclusie van mensen met een psychische kwetsbaarheid?

**Wat is
Stigma?**

Stigma betekent letterlijk:

- Een krachtig negatief stempel
- Op basis hiervan wordt iemand veroordeeld of benadeeld
- Stigma ontstaat door beeldvorming over iemand naar aanleiding van negatieve gedachten of attitudes

Ervaren stigma in de GGZ begeleiding/ behandeling

- Ruim 50% van 1500 bevroagde cliënten in de GGZ ervaart stigma vanuit de hulpverlening (Trimbos- instituut 2013)
- Met name door betuttelend aanspreken en bejegenen
- Heeft effect op zelfbeeld, vertrouwen in eigen kunnen en hoop voor de toekomst

- Begeleiders/
behandelaren in de GGZ
zijn zich niet bewust van
eigen stigmatiserend
handelen
- Weten niet wat als
stigmatiserend ervaren
wordt
- Weten niet hoe zij als
team kennis en
vaardigheden moeten
verkrijgen

Filmpje

- Bejegening van hulpverlener:
- <https://vimeo.com/371136284>
- Waar schuurt het in deze scene?
- Wat zie je gebeuren bij de hulpverlener?
- Wat zie je gebeuren bij de cliënt?
- Wat zou jij zelf anders doen?
- Wat betekent goede bejegening voor jou?
- Welk effect zou dat hebben op je cliënt?

Destigmatiserend handelen

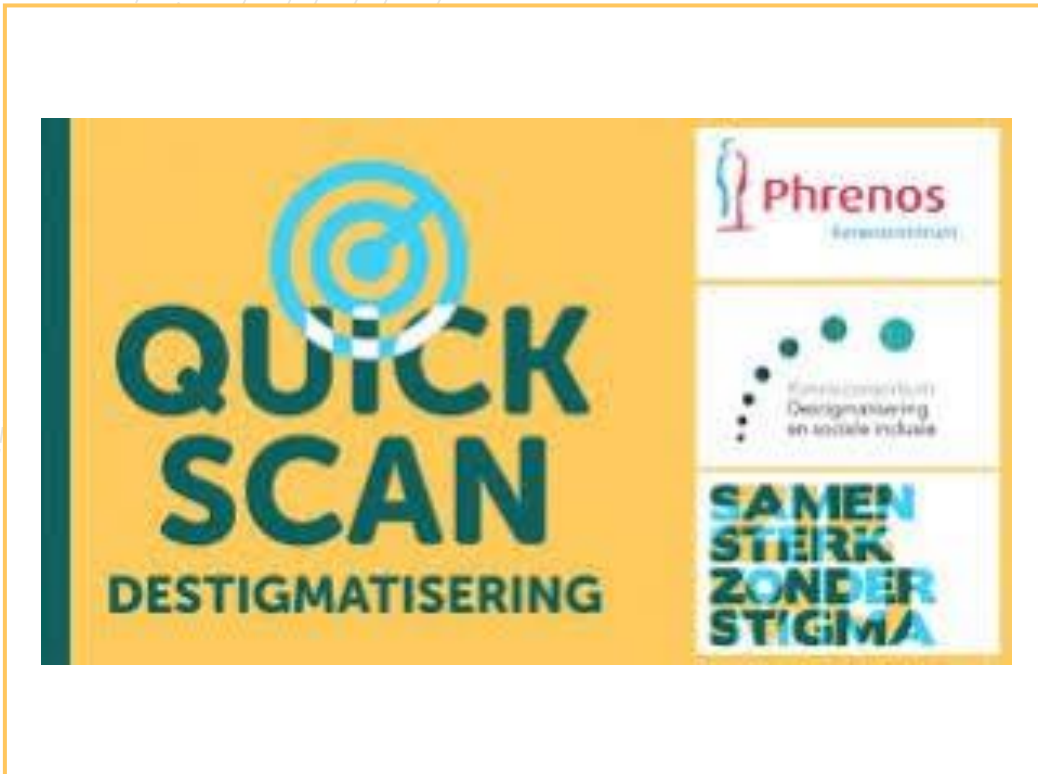
- Hoe ziet destigmatiserend handelen eruit, en wat betekent dit voor jou?
- Wat is hierbij van belang volgens jou?
- Wanneer betrap je jezelf op stigmatiseren?

Destigmatiserend handelen in de GGZ

Als hulpverlener kun je stigmatisering tegengaan door stil te staan bij, onder andere, de volgende aandachtspunten:

- Bewust zijn van eigen belemmerende gedachten en vooroordelen
- Jezelf en collega's aan durven spreken op stigmatiserende houdingen en gedragingen
- Normaliseer psychische klachten
- Besteed aandacht aan herstelperspectief
- Gebruik psychiatrische diagnoses zorgvuldig
-

Gebruik van Quickscan Destigmatisering in de GGZ

- Helpt om inzicht te verkrijgen in hoe (de) stigmatiserend een team werkt
- Een middel om ideeën en ervaringen te delen
- Het ophalen en analyseren van teambehoeften m.b.t. destigmatiserend handelen

Teamtraining Destigmatiserend handelen

- 20 stellingen op 4 verschillende gebieden
- Procesbegeleider verzamelt en analyseert
- A.d.h.v. opgehaalde behoefte wordt de teamtraining destigmatiserend handelen op maat gemaakt
- Verdiepend element: Coaching on the job

Coaching on the job

- Hoe ziet Coaching on the job er in de praktijk uit?
- Ondersteunend en observerend, niet belerend

QUIZ vragen:

- Op welke diagnose is stigma het grootst, en waarom denk je dat?
- Op welke diagnose is stigma het minst groot, en waarom denk je dat?

TOOLS VOOR CLIËNTEN EN GGZ-PROFESSIONALS

CLIËNTEN	HONEST, OPEN & PROUD (HOP) Training Vertel je over je psychische aandoening, en zo ja, aan wie en hoe? Ontwikkel je eigen strategie.	ZELFSTIGMATEST Online zelftest Ontdek in hoeverre zelfstigma je belemmert. Je krijgt inzicht in je gedachten en gevoelens m.b.t. jouw psychische aandoening.	CORAL 2.0 Online keuzehulp Denk na over de voor- en nadelen van openheid op het werk en zet je persoonlijke afwegingen op een rij.	CLIËNTEN	
	DESTIGMATISEREND WERKEN E-learning Leer in 1 à 2 uur over de impact van (zelf)stigma en hoe je destigmatiserend kunt werken in de ggz.	VOOR TOEKOMSTIGE HULPVERLENERS Lesmodules destigma Drie lesmodules over (de)stigmatisering voor opleidingen, zoals Social Work. Met inzet van een ambassadeur van Samen Sterk zonder Stigma.			HULP- VERLENERS
	BEYOND THE LABEL Toolkit met 14 werkvormen Kies een werkvorm en ga met je team in gesprek over stigma.	BIJ NADER INZIEN Impactproductie Aan de hand van filmfragmenten ga je met je collega's in gesprek over thema's die iets te maken hebben met stigmatisering binnen de ggz. Zo kom je tot praktische oplossingen.	QUICKSCAN DESTIGMATISERING Implementatietool Implementeer de Generieke Module Destigmatisering met deze tool. Krijg snel inzicht in de mate waarin je team destigmatiserend werkt én advies over hoe je dat nog beter kunt gaan doen.		
STARTSCHOT THEMA Workshop Een workshop van 1 à 2 uur over (de)stigma met een ambassadeur van Samen Sterk zonder Stigma.	DIALOOGDAG Themadag Voer samen met cliënten en naasten een gestructureerde dialoog over de stand van stigma binnen de instelling.		INSTELLING		

- Inzetten van tools voor cliënten en GGZ-professionals is helpend om persoonlijk en maatschappelijk herstel te bevorderen
- (Bron: Samen Sterk zonder Stigma)

A wooden signpost with a sign that reads "Samen op weg naar herstel". The sign is mounted on a wooden post and points to the right. The background is a bright blue sky with scattered white clouds.

Samen op weg
naar herstel